

VANHEMMUUS UUSPERHEESSÄ

Tiina Nummela
Uusperheneuvojakoulutus
22.11.2017

SISÄLLYSLUETTELO

1. Johdanto

2. Kirjallisuuskatsaus

2.1 Eron tavat ja niiden vaikutus vanhemmuuteen

2.2 Uusparisuhteesta

2.3 Uusperheen vaiheet

2.4 Uusperheen perheytyminen

3. Neuvottelukäytänteitä uusperheiden tapaamisiin perhepalveluiden sosiaalityössä

3.1 Ero ja suhde entiseen puolisoon

3.2 Uusparisuhteesta

3.3 Uusperheen vaiheet ja perheytyminen

4. Pohdintaa

5. Lähdeluettelo

1. Johdanto

Lopputyöni aiheena on vanhemmuus uusperheessä. Vanhemmuuden tarkastelu, havainnointi ja tukeminen ovat keskeisimpiä asioita työssäni perhepalveluiden sosiaalityöntekijänä. Yleensä vanhemmuudessa on jotain haastetta, jonka vuoksi perheet tulevat palvelutarpeen arviointiin. Perheiden tilanteet saattavat olla hyvinkin monimutkaisia, monisyisiä ja monikerroksisia. Vanhemmuuden tarkastelu on erityisen haastavaa silloin, kun kaikki näyttää olevan hyvin, mutta lapsi oireilee siitä huolimatta. Tällöin pohdittavaksi nousee se, onko kyseessä vanhemmuuden vai lapsen omat henkilökohtaiset haasteet.

Perhepalveluiden sosiaalityöntekijänä kohtaan jatkuvasti uusperheitä. Ydinperheet vaikuttavat olevan yhä enenevässä määrin vähemmistönä asiakasperheissä. Perheiden monimuotoisuus ja moniongelmaisuus kasvaa koko ajan. Uusperheiden vanhemmuudessa olen törmännyt usein ilmiöön, jossa uusperheen vanhempi kertoo lähtökohtaisesti huolehtivansa vain omasta, biologisesta lapsestaan. Tämä lähtökohta saattaa kuitenkin aiheuttaa sen, että uusperhe ei pääse perheytymään riittävästi. Vanhempien valitsemaan vanhemmuuden hoitamisen tapaan voivat vaikuttaa monet seikat. Yhtäältä lapsi itse ei välttämättä halua päästää vanhemman uutta kumppania lähelleen. Toisaalta äiti- tai isäpuoli ei välttämättä halua ottaa suurta vastuuta kumppaninsa lapsista. Lisäksi ex-kumppani voi vaikeuttaa äiti- tai isäpuolen vanhemmuutta.

Mikäli uusperheen vanhempi huolehtii pääsääntöisesti vain omasta lapsestaan, silloin vaarana on perheen jakautuminen ja ”kuppikuntien” syntyminen. Perheeseen saattaa kasvaa niin sanotusti kaksi perhettä, jotka asuvat saman katon alla. Perheytymisen tärkeys ja myös vaikeus ovat isoja haasteita uusperheissä. Perheytymistä voivat vaikeuttaa muun muassa uusparin entiset puoliset sekä muu suku. Jos uusparilla ei ole vahvaa tahtoa ja halua tehdä uusperheestä uusi ja yhtenäinen perhe, uusperheeseen voi tulla isojakin haasteita ajan kuluessa. Nämä haasteet ja ristiriidat vahingoittavat ennen kaikkea lapsia. Siten vanhemmuus ja uusperheen perheytymisen ovat äärimmäisen tärkeitä, koko perheen ja erityisesti lasten hyvinvoinnin ylläpitäjiä ja kasvattajia.

2. Kirjallisuuskatsaus

Olen kirjallisuuskatsauksessa tarkastellut vanhemmuuden näkökulmasta eron vaikutusta uusperheeseen sekä parisuhteen ja uusperheen kehitysvaiheiden vaikutusta vanhemmuuteen ja uusperheen elämään sekä lasten tilanteeseen.

2.1 Eron tavat ja niiden vaikutus vanhemmuuteen

Aino Kääriäinen kuvaa neljää eroamisen muotoa tutkimuksessaan: 1) ero on pitkän pohdinnan tulos 2) ero tapahtuu nopeasti 3) ero yllättää ja 4) ero on ratkaisu elämäntilanteen ongelmiin. Eroa hitaasti pohtivat vanhemmat voidaan jakaa vielä kahteen ryhmään. Toiset pohtivat parisuhteen päättymistä parisuhteeseen tyytymättömyyden vuoksi ja toiset yhteisen ja toimimattoman vanhemmuuden vuoksi. Molemmista tilanteista vanhemmat miettivät eroa ja sen seurauksia lasten hyvinvoinnin ja tulevaisuuden näkökulmasta. (Kääriäinen 2008, 36-37.) Nopeasti tapahtuvan eron syynä on usein puolison pettäminen. Näissä tilanteissa vanhempien omien tunteiden työstäminen, parisuhteen tilan selvittely sekä vanhemmuuden jakaminen ovat isoja haasteita. (Kääriäinen 2008, 42-43.)

Yllättävässä erossa parisuhteessa on voinut olla ongelmia jo pitkään, mutta siitä huolimatta ero pääsee yllättämään toisen osapuolen. Yllättäviä eroja tapahtuu paljon pikkulapsiperheissä. Tällaisessa tilanteessa jätetyllä on usein suuri tarve osoittaa itselleen ja muille, että pärjää yksin ja vanhempana lasten kanssa. Ero saattaa laukaista voimakkaan tarpeen tarrautua lapsiin. Tällaisissa tilanteissa ero voi olla riitaisa ja lasten tapaamiset harvoja ja satunnaisia. (Kääriäinen 2008, 44-47.)

Neljännessä ryhmässä ero oli ratkaisuyritys johonkin toimimattomaan asiaan. Ero ratkaisee jotain tai helpottaa elämäntilannetta. Näillä vanhemmilla eroaminen liittyi vahvasti myös työhön. (Kääriäinen 2008, 47-48.)

Eroamisen vaikutus vanhemmuuteen on ilmeinen. Yllätyksellisessä ja nopeassa erossa vaikeutena voi

olla keskusteluyhteyden löytyminen, jotta voidaan sopia yhteisestä vanhemmuudesta. Jos eroa on työstetty pitkään, vanhemmuus voi olla helpompaa kummallekin osapuolelle. Jos ero nähdään ratkaisuna elämäntilanteeseen, ero pitkittyy ja lapsilla voi olla suuri riski joutua vallankäytön välineeksi. (Kääriäinen 2008, 52.)

Vanhemman kyky asettua lapsen asemaan tukee myös lasta selviytymään vanhempiensa erosta. Mitä vähemmän lapsen arkeen tulee muutoksia, sitä paremmin hän selviää vanhempiensa erosta. (Kääriäinen 2008, 73-74.) Vanhemmat taas kokivat eron jälkeen helposti yksinäisyyttä, epävarmuutta ja syyllisyyttä vanhemmuudessaan. Jätetyt kokivat olevansa kelvottomia vanhempia, koska heidän kanssa ei voinut enää elää yhteistä arkea. Jättäjät taas kokivat kovaa syyllisyyttä perheen rikkomisesta. (Kääriäinen 2008, 83-85.)

2.2 Uusparin vaiheet

Uusparin kehitysvaiheet voidaan jakaa kolmeen vaiheeseen. Ensimmäinen vaihe on rakastuminen eli symbioosivaihe. Toinen vaihe on itsenäistymisvaihe, jolloin realismi saa vallan. Puolisot joutuvat määrittelemään omat roolinsa perheessä ja parisuhteessa. Kolmannessa vaiheessa rakastuminen muuttuu rakkaudeksi ja parisuhde vakiintuu. Parisuhde on kumppanuutta ja sitoutuminen parisuhteeseen ja perheeseen ovat vahvoja. Uusparin vaiheet linkittyvät vahvasti myös uusperheen vaiheisiin. (Malinen & Larkela 2011, 47-48.)

Uusperheissä uuden puolison paikka on tärkeimpiä kulmakiviä. Uusperheiden alkuvaiheessa puolisoiden parisuhde on se, jolle valtarakennetta voidaan rakentaa. Uusperheissä suuri riski on siinä, että perheen sisälle syntyy aikaisempien perherakenteiden mukaisia puolueita, jossa toisen perheen jäsenet voivat kokea itsensä ulkopuolisiksi. Etenkin äitipuolten oletuksena on se, että puolison lapsia pitää ja voi heti rakastaa. Äiti- ja isäpuolen ei kuitenkaan tarvitse heti tunnetasolla ryhtyä puolison lapsen vanhemmaksi. Vanhemmuus syntyy ajan kuluessa. Haasteeksi voi tulla romanttisen rakkauden ja vanhemmuuden yhteensovittaminen sekä suhteen luominen puolison lapsiin. (Malinen & Larkela 2011, 16-18.)

Uusparin parisuhdetta vahvistavat ja mahdollisia ongelmia ennaltaehkäisevät seuraavat seikat: perheen omat säännöt, oma- ja kahdenkeskinen aika, perheen oma historia ja riitit, valokuvat uusperheestä, huomion kiinnittäminen vuorovaikutustaitoihin, pienistä asioista puhuminen, viikoittaiset perhepalaverit, kuulumisten vaihto sekä me-hengen kehittäminen esimerkiksi yhteisten lomamatkojen tai harrastusten muodossa. Kyseiset seikat tukevat myös uusperheen perheytymistä. (Malinen & Larkela 2011, 19.)

Uusperheen parisuhteen toimivuuteen vaikuttavat useat seikat. Tärkeää on, että vanhempien erosuru on käsitelty ja perheen rakenteet on luotu. Keskeistä on myös se, että osaa antaa itselleen anteeksi. Uusparin on hyvä luoda jokin yhteinen asia ja pysyä me-ajattelussa. Uusparin täytyy luoda ensin rajat parisuhteelle, ennen kuin ne voidaan uudestaan avata muille. (Malinen & Larkela 2011, 22-23.) Toimivassa parisuhteessa vuorovaikutus ja ennen kaikkea tunnevuorovaikutus ovat riittävän hyviä. Onnellisen parisuhteen salaisuus on, että pystytään jatkamaan vuorovaikutusta ongelmista ja eroavuuksista huolimatta. Tämä edellyttää sitä, että parilla on riittävästi sitoutumishalua toisiinsa ja tahtoa siihen. Uusparisuhteen kehrän osa-alueita ovat suhde ex-elämään, yhteinen vanhemmuus, uusperheen tulevaisuus, rakastunut pari ja sen tila, uusperheen- ja parin kehitysvaiheet ja muotoutuminen sekä ulkopuolisuuden tunne. (Malinen & Larkela 2011, 25-26.)

Vanhemmuuden ja lapsen näkökulmasta on äärimmäisen tärkeää se, että vanhempien yhteistyö toimii. Tämä vaatii uusperheen alkuvaiheilla sitä, että perheen rajat täytyy sulkea suhteessa ”ulkomaailmaan”. Uusparin tehtävänä on rauhoittaa uusperheen sisäinen maailma. Uusparin muodostama vastuun ja aikuisuuden rintama toimii perustana lasten hyvinvoinnille ja kehitykselle. (Malinen & Larkela 2011, 31.)

Perhettä voidaan tarkastella kolmioiden kautta. Pariskunnalle syntyy lapsi, jolloin syntyy kolmiosuhde. Toisen lapsen syntyessä kolmio hajoaa ja syntyy uusia kolmioita. Kolmiosuhteen ulkopuolelle jäävä voi kokea ulkopuolisuuden tunteita. Erossa kolmiosuhde hajoaa ja lapsi saattaa ottaa tai hänet nostetaan huolehtijan/aikuisen rooliin. Uusperheessä uusi puoliso voi vapauttaa lapsen jälleen lapsen asemaan. Tämä ei kuitenkaan välttämättä ole lapselle mieluisaa, vaan hän saattaa vastustaa asemansa menettämistä. Uusperheessä onkin se vaara, että tiivis biologisten vanhempien ja lasten muodostama kolmioasetelma jatkuu ja syrjäyttää uusperheen toisen aikuisen systeemin

ulkopuolelle. Pahimmillaan äiti- ja isäpuoli sekä etävanhempi saattavat kokea asemansa uhatuksi ja lapsi ei halua uutta aikuista perheeseen. Uusparin tehtäväksi jää ratkaista asia ja rakentaa kolmio uudestaan yhteisen elämän perustaksi. Tämä tarkoittaa jonkun yhteisen jutun löytämistä. (Malinen & Larkela 2011, 43-45.)

2.3 Uusperheen vaiheet

Uusperheen kehityksessä voidaan nähdä kolme vaihetta. Ensimmäinen vaihe on rakastunut pari eli alkuvaihe. Alkuvaiheessa uusparilla on ajatus siitä, että kaikki tulevat onnellisiksi. Aikuisilla on myös tarve hyvittää lapsille rikkoutunutta perhettä ja he yrittävät luoda me-henkeä uuteen perheeseen. Alkuvaihe kestää noin 2-3 vuotta. Alkuvaihetta seuraa hämmennys. Siinä pelko ja huoli alkavat tulla ajatuksiin ja kielteiset tunteet sekä pettymys nousevat pintaan. Biologinen vanhempi saattaa joutua myös hankalaan välikäteen suhteessa lapsiin sekä entiseen ja nykyiseen puolisoon. (Heikinheimo, Uusperheneuvojakoulutuksen diat 2017.)

Seuraavassa vaiheessa ollaan täysrähinässä eli poterovaiheessa. Tunteita aletaan selvittelemään ja biologiset osapuolet usein liittoutuvat keskenään. Äiti- ja isäpuolet saattavat jäädä helposti vaille tukea. Tässä vaiheessa on tärkeä vetää selkeät rajat perheen ja ”muiden” välille. Tärkeää on myös se, että perheelle rakentuu omia sääntöjä ja rituaaleja. Keskivaihe kestää noin yhdestä kolmeen vuotta. (Heikinheimo, Uusperheneuvojakoulutuksen diat 2017.)

Viimeinen vaihe on ”meidän lauma” eli myöhäisvaihe. Perheytymistä alkaa tapahtua, jolloin sisäiset ja ulkoiset roolit asettuvat ja tarkentuvat. Myöhäisvaiheessa läheisyys kasvaa ja vuorovaikutus ja suhteet ovat avoimempia. Aikuiset toimivat yhtenä rintamana ja ratkaisut tehdään yhdessä. (Heikinheimo, Uusperheneuvojakoulutuksen diat 2017.)

2.4 Uusperheen perheytyminen

Uusperheen vahvistamiseksi ja perheytymiseksi on hyvä ottaa huomioon seuraavia seikkoja. Perheen omat säännöt ovat erityisen tärkeitä. Uusparin on tärkeää ottaa myös kahdenkeskistä aikaa ja siten

vahvistaa parisuhdetta. Myös valokuvat, yhteiset matkat ja me-ajattelun kehittäminen vahvistaa ja perheyttää uusperhettä ja tukee uusparia. Huomion kiinnittäminen vuorovaikutukseen helpottaa perheen toimimista ja yhteen hiileen puhaltamista. Pienistä asioista puhuminen ja viikoittaiset perhepalaverit ovat tärkeitä vuorovaikutuksen välineitä. Myös perheen oman historian luominen ja perheen omat riitit luovat me-henkeä ja edistävät uusperheen perheyttymistä. (Suomen Uusperheiden liitto ry:n diat, 2017.)

3. Neuvottelukäytänteitä uusperheiden tapaamisiin perhepalveluiden sosiaalityössä

Työskentelen perhepalveluiden sosiaalityössä sosiaalityöntekijänä. Työni sisältää sosiaalihuoltolain mukaisia palvelutarpeen arviointeja sekä lastensuojelulain mukaisia lastensuojelutarpeen arviointeja (Sosiaalihuoltolaki, Lastensuojelulaki). Lisäksi työhöni kuuluu palvelussa olevien asiakkaiden tukeminen muun muassa erilaisin palveluin.

Palvelutarpeen arvioinnissa selvitetään ja kartoitetaan perheen tilanne; huolenaiheet, vahvuudet ja läheisverkosto sekä mitä mahdollisia tukitoimia perhe ja lapsi tarvitsevat. Arviointi pitää sisällään noin 1-5 tapaamista riippuen tapauksesta. Tapaamiset pitävät sisällään sekä vanhempien/aikuisten tapaamisia ja myös lapsen yksilötapaaminen/tapaamisia. Yhteenvetoneuvottelussa keskustellaan selvityksen aikana esille tulleista asioista sekä sovitaan mahdollisesta jatkotyöskentelystä. Palvelutarpeen arvioinnin jälkeen tehdään myös kirjallinen yhteenveto, joka lähetetään postitse perheelle.

Perhepalveluiden työssäni kohtaan jatkuvasti erilaisia perhemalleja. Erittäin yleistä on, että palvelutarpeen arviointiin tullut perhe on hyvin monimutkainen uusperhe. Selvityksessä korostuu yleensä se, että perheessä on jotain ongelmaa, haastetta tai vaikeutta. Näihin haasteisiin joko perhe itse toivoo muutosta, tai muutostarve tulee perheen ulkopuolelta yhteistyökumppanilta, kuten koulusta, päiväkodista jne.

Olen työskentelyvälineeksi koostanut joukon kysymyksiä, joita voi hyödyntää uusperheisiin kohdistuvassa palvelutarpeen arvioinneissa. Kysymykset jakautuvat kahteen pääaiheeseen: eroon ja edellisiin suhteisiin sekä uusperheen ja uusparin nykytilanteeseen ja perheyttymiseen. Kysymysten on

tarkoitus olla apukysymyksiä, jotta oleelliset asiat tulevat selvitettyiksi palvelutarpeen arvioinnissa. Kysymysten ja selvittelyn päätarkoitus on tukea ja edistää perheen ja lasten hyvinvointia ja kehitystä.

3.1 Ero ja suhde entiseen puolisoon

Erilaisia eroamistapoja voidaan nähdä olevan neljä: ero on pitkän pohdinnan tulos, ero tapahtuu nopeasti, ero yllättää ja ero on ratkaisu johonkin elämäntilanteen ongelmaan.

Kerro erostanne, millainen teidän eronne oli? Tuliko ero sinulle yllätyksenä vai oliko se pitkän pohdinnan tulos? Lähtikö ero sinusta vai eksästä käsin? Toivoitko eron helpottavan jotain omassa elämässäsi?
Jos ero oli sinusta lähtöisin, pohditko sitä pitkään? Mikä oli syy eropäätökseesi?
Mitä tunteita ero sinussa aiheutti? (syyllisyyttä, epäonnistumisen tunnetta, kelpaamattomuuden tunnetta, vihaa, katkeruutta, helpotusta, jotain muuta)
Minkälaisia tunteita sinulla on entistä puolisoasi kohtaan? Miten niistä voisi päästä eteenpäin?
Oletteko erosta ja sen syistä kertoneet lapsillenne, entä toisillenne? Jos olette, miten ja mitä? Miten lapset ovat suhtautuneet eroon?
Muuttuiko lasten arki (asuminen, päiväkotikoulu, harrastukset jne) eron jälkeen? Jos, kuinka lapset ovat sopeutuneet muutokseen? Kerro miten sopeutuminen tai sopeutumattomuus on näkynyt lapsissa?
Mitä tunteita lapsessasi näkyy/on näkynyt eron ja muutosten myötä? Osaako hän kertoa, nimetä tunteitaan? Miten voisit auttaa lastasi tunnistamaan, nimeämään ja pääsemään tunteista eteenpäin ja rauhoittumaan? Onko teidän kodissa lupa puhua siitä, mitä toisessa kodissa tapahtuu/on tapahtunut?
Kuinka eron jälkeen on lasten ja etävänhemman tapaamiset toteutuneet? Oletteko päässeet niistä yksimielisyyteen, vai riitelettekö asiasta edelleen? Jos et ole tapaamisiin tyytyväinen, miten toivoisit niiden olevan?
Mitä olet itse valmis tekemään, että tapaamiset ja yhteydenpito olisivat mielestäsi paremmin? Mitä

ajattelet ko. riitojen vaikuttavan lapsiin? Ovatko lapset joutuneet viestinviejiksi välillänne?

3.2 Uusparin parisuhde

Uusparin kehitysvaiheet voidaan jakaa kolmeen vaiheeseen: rakastuminen, itsenäistyminen ja vakiintuminen.

Mitä ajattelet, missä vaiheessa teidän parisuhteenne on tällä hetkellä?
Kuinka usein teillä on yhteistä, kahdenkeskistä aikaa pariskuntana? Jos sitä ei ole, miten voisitte sitä järjestää?
Miten hoidatte parisuhdettanne? Minkälaisia yhteisiä kiinnostuksen kohteita teillä on?
Onko teillä pariskuntana/perheenä jokin yhteinen juttu? (esimerkiksi harrastus, matkat, valokuvat, riitit)
Minkälaisia rajoja olette joutuneet tekemään pariskuntana suhteessa muihin? (eksät, suku, tuttavat, ystävät jne) Tuleeko puolisosi toimeen/onko hän tekemisissä eksäsi kanssa?
Mistä asioista teille tulee pariskuntana riitaa? Onko kyseiset riidat mielestäsi ratkaistavissa? Riitelettekö aina samoista asioista ja samalla kaavalla?
Pystyttekö keskustelemaan rauhallisesti ja avoimesti toisen lapsiin liittyvistä, mahdollisista negatiivisista asioista? Jos ette pysty, mikä siinä voisi auttaa teitä?
Mihin asioihin toivot muutosta parisuhteessanne? Kerro jokin konkreettinen asia. Missä asioissa voit itse tehdä kompromissin?
Mitkä asiat parisuhteessanne toimii hyvin? Mikä on mielestäsi vaikuttanut siihen, että ko. asia(t) toimii?

3.3 Uusperheen vaiheet ja perheytyminen

Uusperheessä voidaan erottaa erilaisia vaiheita: rakastunut parivaihe, rähinävaihe ja meidän lauma vaihe.

Mitä ajattelet, missä vaiheessa teidän uusperheenne on tällä hetkellä? Miten se näkyy mielestäsi aikuisissa ja lapsissa? Entä vuorovaikutussuhteissa?
Miten teidän yhteinen vanhemmuus mielestäsi toimii tai ei toimi?
Mitä ajattelet lasten ajattelevan tilanteesta? Onko lapsilla sinun mielestäsi jotain muutostoiveita suhteessa uusperheeseen?
Jos olette rähinävaiheessa, mitkä ovat mielestäsi suurimpia ongelmia tällä hetkellä? Mikä voisi auttaa kyseisissä ongelmissa? Mitä olette tehneet kyseisten ongelmien/haasteiden hyväksi? Mitkä asiat taas toimivat?
Jos olette meidän lauma- vaiheessa, mitä yhteisiä pelisääntöjä ja rituaaleja perheessänne on?
Miten toteutatte yhteistä vanhemmuutta? Kerro jotain konkreettisia asioita. Jos toivot muutosta yhteiseen vanhemmuuteen, mitä se on? Kerro konkreettisia muutostarpeita ja -toiveita.
Onko teidän perheessänne ”puolueita”, jos niin minkälaisia (esim. biologinen lapsi-biologinen vanhempi)? Mitä tunteita kyseiset ryhmittymät sinussa aiheuttavat? (esimerkiksi ulkopuolisuuden, kateuden, mustasukkaisuuden tunteita) Miten ko. puolueita voisi mielestäsi purkaa?
Mitä yhteisiä sääntöjä perheessänne on? Jos selkeitä sääntöjä ei ole, mitä sääntöjä toivoisit teillä olevan? Mitä pitäisi tehdä/tapahtua, jotta kyseiset säännöt toimisivat?
Viettääkö puoliso sinun lapsesi kanssa yhteistä, kahdenkeskistä aikaa? Jos ei, mikä siinä on esteenä? Mikä sinun mielestäsi tukisi heitä ja heidän suhdettaan?

Vuorovaikutusvinkkejä

Puhu täsmällisesti ja konkreettisesti asioista.

Ilmaise asiat myönteisen kautta: ”haluaisin...”

Kerro mitä puoliso tekee hyvin ja oikein.

Vältä toisen syyttelemistä!

Kerro vaikeista asioista ja tarpeistasi ilman vihamielisyyttä ja epäkohteliaisuutta.

Jaa tunteesi ja ajatuksesi.

Keskity toiseen ja ota hyvä katsekontakti.

Kuuntele aktiivisesti.

Kysy avoimia kysymyksiä, älä olet!

Anna toisen kertoa rauhassa, älä keskeytä!

Yritä ymmärtää, vaikka olet eri mieltä. Varmista, että olet ymmärtänyt oikein.

Kerro, että olet kuullut ja ymmärtänyt.

Käytä minä-viestintää!

Lähde: Rakentava riitely (2017)

4. Pohdintaa

Olen käsitellyt Uusperheneuvojan lopputyössäni eron, parisuhteen ja uusperheen vaiheiden sekä perheytyymisen vaikutuksia vanhemmuuteen. Tavoitteenani on ollut tiedostaa, tunnistaa sekä tukea uusperheitä näissä asioissa perhepalveluiden sosiaalityössä. Käytännön työelämässä uusperheet näyttävät vahvasti; ydinperheet vaikuttavat olevan yhä enenevässä määrin vähemmistönä. Samalla perheiden monimuotoisuus ja monimutkaisuus lisääntyy. Perheet ovat usein myös moniongelmaisia. Perhepalveluiden työssäni tärkeimpänä tavoitteena on selvittää lapsen ja perheen tilannetta sekä tukea koko perhettä, kuten lapsen kasvua ja kehitystä sekä vanhempien vanhemmuutta.

Olen lopputyössäni keskittynyt tarkoituksella vanhemmuuteen. Näen, että vanhemmuudella on suuri merkitys lasten kehitykseen ja hyvinvointiin. Erosta, parisuhteesta ja uusperheen vaiheista keskusteleminen voi auttaa vanhempia tunnistamaan ja tiedostamaan asioita. Mitä enemmän vanhemmat tiedostavat asioita, sitä paremmin he pystyvät tukemaan lapsiaan arjen haasteissa. Laatimillani kysymyksillä on tarkoitus herätellä vanhempia pohtimaan ja miettimään näitä asioita syvemmin. Asioiden tiedostaminen ja pohtiminen voivat tukea vanhempia työstämään asiaa ja saamaan siihen siten muutosta.

Laatimiani kysymyksiä on paljon ja ne ovat laajoja. Kysymysten tarkoitus on olla apuvälineenä työntekijälle palvelutarpeen arvioinnissa. Kysymyksiä voi ja on suotavaa soveltaa perheen tilanne huomioon ottaen.

5. Lähteet

Kääriäinen, Aino (2008) Ero haastaa vanhemmuuden. Helsinki: Lastensuojelun Keskusliitto.

Malinen, Vuokko & Larkela, Pekka (2011) Parisuhde, uusperheen ydin. Väestöliitto. Helsinki: VL-Markkinointi Oy.

Heikinheimo, Kirsi (2017) Uusperheneuvojakoulutus, diat.

Suomen Uusperheiden liitto ry (2017), diat.

Rakentava riitely (2017) Väestöliitto,

http://www.vaestoliitto.fi/parisuhde/tietoa_parisuhdeesta/toimiva_parisuhde/keskustelu_parisuhdeesta/rakentava-riitely/ (viitattu 22.11.2017)

Lastensuojelulaki, Finlex

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070417> (viitattu 22.11.2017)

Sosiaalihuoltolaki, Finlex

<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141301> (viitattu 22.11.2017)